ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ—
ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΙ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ
14
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1965

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΤΕΡΑΤΩΔΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗΣ

Τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ ΜΠΕΛΕΖΙΝΗ

Δὲν ὑπάρχει πιὸ ἄχαρο ἔργο ἀπὸ τὸ ν' ἀνασκευάσεις καταφανέστατες ἀνακρίβειες καὶ ἀθλιότητα ἢ σκόπιμα λάθη. Ἀλλὰ πανάσει ἡ ψυχή σου νὰ βλέπεις ἀνθρώπους μὲ ζῆλο καὶ ἀγνότητα νὰ πέφτουν θύματά τῆς καλῆς τους πίστης.

Γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τελευταία φορὰ ἡ ἀνασκευή, Σ' ἕνα θέμα τόσο «εὐδιάβολο» ὅπου οἱ λέξεις χάνουν τὴ σημασία τους καὶ ἀποκαλοῦνται «ἐγκάθετοι» οἱ προσκαλοῦντες καὶ οἱ συνοφτράζοντες καὶ «εὐγενῆς νέος» αὐτὸς ποὺ τόλμησε νὰ ἐγκαλέσει ἢ ἔστω νὰ προκαλέσει ἢ καὶ μάνο νὰ ἐρωτήσει τὸν ὁμιλητὴ πρὶν καλὰ —καλὰ ἀχίσει, χωρὶς μάλιστα οἱ ὀργανωτὲς νὰ προβλέπουν διάλογο, σ' ἕνα τέτοιο, λοιπόν, θέμα, ἡ σιωπὴ θὰ ἔμοιαζε μὲ παραχώρηση.

Σὲ ἑβδομαδιαῖο φύλλο δημοσιεύονται καὶ πάλι ἐπιστολὲς σχετικὰ μὲ τὸ θέμα Παπανούτσου. Στὶς δυὸ τελευταῖες παρέχονται ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ κεφάλαιο τὸ «CREDO ἑνὸς ἠθικοῦ τέρατος», τοῦ βιβλίου «Περὶ ἠθικῆς» τοῦ Εὐαγγ. Παπανούτσου. Ἀλλὰ καὶ ἡ πρώτη παραπαίδευσι σὰν γνήσια τὰ ἀποσπάσματα αὐτά, στὰ ὁποῖα ὁ συνεμπνευστὴς τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταβολῆς ἀπαξιώνει τὴ φιλοπατρία καὶ κηρύσσει τὴν ἀκολασία(!!!).

Εἴχαμε καταδείξει παλαιότερα («ΗΜΕΡΑ» τῆς 29—12—64) ὅτι τὰ ἀποσπάσματα αὐτὰ δὲν ἐκφράζουν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἠθικοπαιδευτικὴ τοῦ Εὐαγγέλου Παπανούτσου. Ἀντίθετα παραχαράσσουν καὶ διαστρεβλώνουν τὶς ἀπόψεις του. Κάτι πάρα —πάνω ἀναποδογυρίζουν τὰ συμπεράσματά του. Παρουσιάζουν τὸ μαῦρο ἄσπρο καὶ τὰ ἄσπρο μαῦρο.

Σφίγγεται ἡ καρδιά σου νὰ βλέπεις τόση ἱερὴ ἀγανάκτηση καὶ νὰ ξέρεις ὅτι ὀφείλεται σὲ σύγχυση, ποὺ ἄλλοι— ὀλίγοι αὐτοὶ καὶ ἀδίστακτοι — σκόπιμα δημιούργησαν στὸ πνεῦμα τῶν διαμαρτυρομένων. Εἶναι ὑλιέβερα νέοι ἄνθρωποι καὶ σεβαστοὶ πρεσβύτες νὰ παγιδεύονται σὲ καλὰ στημένα δόκανα καὶ νὰ παραδίδουν τὴν ἠθική τους εὐαισθησία οἱ πρῶτοι, τὴν σωφροσύνη τους οἱ δεύτεροι σὲ ἐρεθισμοὺς τεχνικούς.

Ἔτσι ὁ κ. Π. Δ. Γιαννικόπουλος μὲ τὴν πεποίθηση πὼς στ' ἀλήθεια ὁ Εὐάγγ. Παπανούτσου πιστεύει πως «ἡ σαρκικὴ λαγνεία ἔχει ἕνα καὶ μόνο μα καὶ δυνατὸ καὶ ἀπατελεσματικὸ φάρμακο, τὴν ἀκολασία», ζητεῖ ὄχι μόνο τὴν ἀποπομπή του ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπὸ «ἀειφυγία». Ἂν πᾶμε ἔτσι σὲ λίγο θὰ προτείνουμε ὅ,τι καιοὶ «γραφάμενοι τὸν Σωκράτη», τὴν «κατὰ γνῶσιν τοῦ θανάτου».

Γιατί, μόλο ποὺ, βέβαια, δὲν χωρεῖ καμμιά, ἀπόλυτα καμμιὰ σύγκριση στὰ μεγέθη, κατὰ τὰ ἄλλα ὁ παραλληλισμὸς δὲν εἶναι καθόλου αὐθαίρετος. Ἀνάμεσα στοὺς Ἀθηναίους δικαστὲς ἦταν ἀσφαλῶς πολλοί, ποὺ ἀπὸ καλὴ πίστη δέχτηκαν ὅτι ὁ Σωκράτης «ἠδίκει οὐ νομίζων οὓς ἡ πόλις ἐνόμιζεν θεούς· ἠδίκει δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων». Δὲν πρέπει καθόλου νὰ ὑποτιμοῦμε τὴν «δόξαν τῶν πολλῶν», ὡς πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητά της τοὐλάχιστον.

Θὰ παρακαλοῦσα τοὺς καλόπιστους ἐπιστολογράφους, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ φορά, νὰ διαβάσουν οἱ ἴδιοι τὸ κεφάλαιο τοῦ βιβλίου «Περὶ ἠθικῆς», ποὺ ἐπιγράφεται «τὸ CREDO ἑνὸς ἠθικοῦ τέρατος».

Μόνο ἔτσι θὰ ἀντιληφθοῦν σὲ ποιὰ τερατώδη πλάνη τοὺς παρέσυρεν ἡ εὐπιστία τους.

Θὰ καταλάβουν ὅτι ὁ Παπανοῦτσος ἀγαναχτεῖ ὅσο κι' αὐτοὶ γιὰ τὴν διακήρυξη «Πατριώτης δὲν εἶμαι· ὁ πατριωτισμὸς εἶναι μιὰ κούφια λέξη», ἢ «Ἀγάπη δὲν αἰσθάνομαι γιὰ κανένα». Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἀγανακτεῖ καὶ ἐξανίσταται, βάζει τὰ λόγια αὐτὰ στὸ στόμα ἑνὸς ἠθικοῦ τέρατος, ψυχοῦ καὶ ἐγκεφαλικοῦ, ἀκόλαστου καὶ ἀδιάφορου γιὰ κάθε ἠθικὸ κριτήριο, ἀποτίμηση καὶ ἀξία, στάση ποὺ εἶναι πολὺ χειρότερη ἀπὸ τὴν ἀνηθικότητα.

Εἶναι σὰν νὰ μᾶς δείξουν ἀπὸ τὴ Γραφὴ μόνο τὴ φράση: «Οὐκ ἔστι Θεός». Ὥστε λοιπόν.. Ἀλλ' ὄχι ἡ Γραφὴ γράφει: «Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν Θεός». Ὁ ἄφρων τὸ εἶπε. Ἔτσι καὶ ἐδῶ. Ἕνα ἠθικὸ ἀπόβρασμα λέγειτσα ὁδηγοῦν τὰ θύματα τῆς μισαλλοδοξίας στοὺς ἀθεμελίωτους συλλογισμούς τους.

Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ὁ Παπανοῦτσος— ὅπως καὶ κάθε σχεδὸν φιλόσοφος— ἔχει ΤΟΣΑ ΤΡΩΤΑ, ἂν κριθεῖ μὲ αὐστηρὰ δογματικὰ κριτήρια.

Τὰ τρωτὰ ὅμως αὐτά— θέματα γνωσιολογικά, ὀντολογικὰ καὶ ἄλλα—δὲν φανατίζουν, Ἀντίθετα προκαλοῦν ἀμηχανία, σὰν αὐτή, ποὺ θοκίμασαν πολλοὶ πρακατειλημμένοι ἀκροατὲς στὴ διάλεξη τοῦ Εὐαγγ. Παπανούτσου. Δὲν ἤξεραν ἂν ἔπρεπε νὰ χειροκροτήσουν ἢ νὰ ἀποδοκιμάσουν. Ὁ φανατισμὸς θέλει εὔληπτα διεγερτικὰ καταπότια. Καὶ τὰ ψεύδη, ἀλλοίμονο, καταπίνονται εὔκολα.

Α. ΜΠΕΛΕΖΙΝΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τοῦ κ. ΝΙΚ. ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τέως προέδρου τῆς Συνομοσπονδίας Ἀγροτῶν

Εἶναι βέβαιον ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν τεσσαρακονταετίαν καὶ εἰδικῶς ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἱδρύσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν Ἀγροτικῶν Συλλόγων, τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης κατηγορίας, κατεβλήθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτῶν, πλὴν ὅμως ἀπέχομεν πολὺ τοῦ σημείου ἐκείνου, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι συγκαταλεγόμεθα μεταξὺ τῶν προηγμένων γεωργικῶς χωρῶν, διότι ἀτυχῶς μᾶς ἠμπόδισαν ὁ τελευταῖος πόλεμος, αἱ κυβερνητικαὶ ἀκαταστασίαι καὶ τὸ ἀνοργάνωτον τοῦ ἀγρότου.

Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν μεγάλην προσπάθειαν διὰ τὴν ἐντατικωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἑλληνικῆς γῆς καὶ καλλιτέρευσιν τῆς θέσεως τῶν ἀγροτῶν κατὰ πολὺ θὰ ἠδύνατο νὰ συμβάλη καὶ ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις, ἡ Κοινότης, ἐὰν αὕτη ἦτο καλῶς ὠργανωμένη.

Ἐὰν ὁ Τοπάρχης, Κοινοτάρχης ἢ Πρόεδρος Κοινότητος εἶχε κάποια ἀνωτέρα πνευματικὴ κατάρτισι, θὰ ἠδύνατο νὰ συνεργασθῆ ἀποτελεσματικώτερα μὲ τὸ δάσκαλο, παπᾶ, γεωπόνο, δασοπόνο καὶ πάντα ἄλλον κρατικὸν ὑπάλληλον φροντίζοντα διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ ἐξύψωσιν τοῦ ἀγροτου.

Ἀτυχῶς σήμερον τὸν κοινοτάρχη τὸν παίρνει εἴτε δι' ἐκλογῆς, εἴτε διὰ διορισμοῦ τὸ Κράτος ἀπὸ τὸ χωράφι, ἀμπέλι, πρόβατα ἢ γελάδα καὶ ἀμέσως τοῦ ἀναθέτει καθήκοντα διοικητοῦ μιᾶς Κοινότητος ἀπὸ 500 ἕως 2.000 ἄτομα καὶ χωρὶς κἂν νὰ τὸν μορφώση καὶ παρακολουθήση, ἀναμένει ἀπόδοσιν ἐργασίας.

Ἐδῶ εἶναι καθ' ἡμᾶς ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν κατώρθωσαν μέχρι σήμερον οἱ ἐργάται τῆς Κοινοτικῆς νομοθεσίας καὶ τὰ ποικιλώνυμα συνέδρια νὰ ἀνεύρουν καὶ ἀποκόψουν μὲ ἕνα δυνατὸ τσεκοῦρι. Ὅπως ὁ χωροφύλαξ, δάσκαλος, παπᾶς, γεωπόνος καὶ λοιποὶ κρατικοὶ ὑπάλληλοι, προτοῦ ἀναλάβουν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, περνοῦν ἀπὸ εἰδικὴ σχολὴ καὶ καθ' ὅλην τὴν σταδιοδρομίαν των παρακολουθοῦνται, καθοδηγοῦνται καὶ ἐλέγχονται ἀπὸ ἐπιθεωρητάς, οὕτω ἐπιβάλλεται νὰ γίνη καὶ διὰ τὸν Κοινοτάρχην, διὰ νὰ λείψη τὸ σημερινὸν κατάντημα κατὰ τὸ ὁποῖον βλέπομεν τὸν Τοπάρχην ὡς ἁπλοῦν διεκπεραιωτὴν ὀλίγων ἐγγράφων, πληροφοριοδότην τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, κομματάρχην καὶ τέλος ἕναν τύπο διακοσμητικόν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης χρειάζεται προϊστάμενον μὲ ἀνάλογον μόρφωσιν, ὥστε νὰ ἔχη ὅλο τὸ κῦρος ποὺ ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιβληθῆ στὰ μέλη τῆς κοινότητος καὶ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας διὰ νὰ κατορθώση νὰ μετοιβάλη τὴν ὄψιν τοῦ σημερινοῦ χωριοῦ εἰς τόπον εὐχαρίσπου παραμονῆς τόσον διὰ τὸν ἀγρότην, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἀστοὺς καὶ τότε θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ καταπολέμησις τῆς μεταναστεύσεως καὶ τῆς ἀστυφιλίας.

Αὐτὸ θὰ κατορθωθῆ ἀσφαλῶς τότε καὶ μόνο, ἐὰν μορφώσωμεν τὸν κοινοτάρχην. Τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἀπεκρυσταλλώσαμεν ἀπὸ τὴν συνεχῆ ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν ἐπαφήν μας μὲ τὸ Ἑλληνικὸ χωριό. Πρὸς τοῦτο ἐνδείκνυται νὰ ληφθοῦν τὰ κάτωθι μέτρα:

1) Νὰ ἱδρυθῆ Σχολὴ Κοινοταρχῶν, εἰς τὴν ὁποίαν τουλάχιστον ἐπὶ δίμηνον νὰ παρακολουθῆ εἰδικὴν σειρὰν μαθημάτων καὶ διαλέξεων πᾶς κοινοτάρχης μετὰ τὴν ἐκλογήν του καὶ πρὶν παραλάβη τὴν διοίκησιν τῆς Κοινότητος.

2) Εἰς ἑκάστην περιφέρειαν τοῦ νομοῦ ἐκ 50 — 70 Κοινοτήτων νὰ τοποθετῆ εἷς Κοινοτικὸς Ἐπιθεωρητής, ἔχων στοιχειώδεις νομικάς, γεωπονικάς, δασικάς, μηχανικὰς κλπ. γνώσεις διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ καθοδήγησιν.

3) Νὰ ἱδρυθοῦν 20 πρότυποι κοινότητες εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς τῆς χώρας καὶ 10 εἰς πεδινάς, αἱ ὁποῖαι θὰ χρησιμεύσουν ὡς ὑποδείγματα ἱδρύσεως καὶ ἐξελίξεως τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων.

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἐλπίζομεν ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων σοβαρῶν ἀγροτικῶν προβλημάτων ποὺ ἀγωνίζεται νὰ ἐπιλύση θὰ ἰλάθη ὑπ' ὄψει τὴν ἀνωτέρω πρότασίν μας, τὴν ὁποίαν ἐὰν υἱοθετήση καὶ τελικῶς ἐφαρμόση, ἄς εἶναι βεβαία ὅτι θὰ ἔχη πλήρη ἐπιτυχίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ θεωρηθῆ τὸ μεγαλύτερον κατόρθωμα διὰ τὸν ἀγρότην.

ΝΙΚ. ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ πρέπει νὰ διαδοθῆ εἰς τὸν λαὸν τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ τὰ σχολεῖα

Ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἀξίων στελεχῶν

Ἄρθρον τοῦ διδασκάλου κ. ΣΩΤ. ΠΑΝΑΓΑΚΗ

Ὁ λαὸς καὶ τὸ ἐπίσημο Κράτος τώρα τὰ τελευταῖα χρόνια μιλοῦν συχνὰ - πυκνὰ γιὰ τὶς ὠφέλειες καὶ τὴν ἀξία τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ κάπου - κάπου προχωροῦν καὶ στὴ δημιουργία συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ οἱ Συνεταιρισμοὶ καὶ τὸ συνεταιριστικὸ πνεῦμα ἐδῶ στὸ τόπο μας βρίσκονται σὲ χαμηλὴ βαθμίδα καὶ θὰ μποροῦσε νὰ εἰπεῖ κανένας — ἂν ἀφαιρέσει ὠρισμένες ἐξαιρέσεις — πὼς βρίσκονται στὰ «σπάργανα».

Προτοῦ προχωρήσω νὰ ἐξετάσω τὶς αἰτίες τῆς ἀποτυχίας, θὰ πῶ λίγα λόγια γιὰ τὶς ὠφέλειες καὶ τὴν ἀξία τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Κάποτε, βρισκόμουνα σ' ἕνα χωριὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ εἶχαν μαζευτεῖ γιὰ ν' ἀποφασίσουν νὰ φτιάξουν ἕνα Συνεταιρισμό. Ὁ καθένας ἔλεγε τὰ δικά του γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὶς ὠφέλειες τοῦ Συνεταιρισμοῦ. Ἀνάμεσα σ' ὅλους μεγάλη ἐντύπωση μοῦ ἔκαναν τ' ἁπλὰ καὶ πειστικὰ λόγια ἑνὸς γέροντα σοφοῦ. Καὶ εἶπε ὁ ἀσπρομάλλης γέροντας: Σὰν ἤμουνα μικρός, φύτεψα στὸ χωράφι πόχω στὰ διάσελλα μιὰ μυγδαλιά. Σὰν ἐρρίζωσε ὄμορφα - ὄμορφα κι' ἔδειχνε πὼς θὰ γίνει ἕνα πελώριο δένδρο, τὴν ἄρχισε ὁ ἀέρας, τὸ ξεροδόρι τοῦ χειμώνα, ὁ μανιασμένος ἄνεμος τοῦ Δεκέμβρη καὶ τοῦ Γενάρη κι' ἤθελε νὰ τὴν ξερριζώσει σώνει καὶ καλά. Αὐτὴ ἐλύγιζε ἀπότομα καὶ φοβισμένα καὶ ὥρα τὴν ὥρα ἐπερίμενε νὰ τσακιστεῖ. Σκέφτηκα καὶ πῆγα καὶ φύτεψα — συνέχισε ὁ γέρος —δίπλα ἀπ' αὐτή, ἄλλες δυὸ μυγδαλιὲς κι' ἔμπλεξα τοὺς κορμούς τους. Οἱ τρεῖς κορμοὶ σὰν ἐμεγάλωσαν ἔγιναν ἕνας καὶ στεκόσανται καὶ οἱ τρεῖς περήφανα στὸ διάσελλο καὶ ἐφαινόταν σὰν νὰ κουβεντιάζαν μὲ τὸν ἀέρα καὶ σὰν νὰ τοῦ ἔλεγαν: Ἀέρα! ἀέρα!... φύσα τώρα ὅσο θέλεις δυνατά, δὲν σὲ φοβόμαστε! Εἴμαστε ἑνωμένες, εἴμαστε δυνατές! Αὐτὸς ἄδικα φοβέριζε. Οἱ μυγδαλιὲς στεκόσανται περήφανες κι' ἀτρόμητες στὸ διάσελλο! Νά, τὸ ἴδιο εἴμαστε καὶ μεῖς, συνέχισε ὁ γέρος. Ὅταν πᾶμε ἕνας ἕνας στὸ μπακάλη μὲ τὸ γάλα, στὸν ἔμπορο μὲ τοὺς καρπούς, τὸ κρασί, τὸ λάδι, τὰ φροῦτα, αὐτὸς μᾶς κάνει ὅπως θέλει καὶ δίνει τιμὲς στὰ πράμματά μας ὅποιες θέλει αὐτός. Τὸν ἔχομε ἀνάγκη καὶ τὸν παρακαλοῦμε. Μᾶς βρίζει, μᾶς περιφρονεῖ, ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴ παρουσία μας, μᾶς διώχνει νὰ ξαναρθοῦμε κι' ἀρχίζουμε τὰ προσκυνήματα καὶ τὰ παρακάλια. Εἴμασστε οἱ δοῦλοι του καὶ εἶναι ὁ ἀφέντης μας. Ὅταν ὅμως ἑνωθοῦμε ὅλοι καὶ κάνουμε σὰν νὰ εἴμαστε ἕνας μεγάλος καὶ δυνατὸς ἄνθρωπος, τότε τὰ πράμματα ἀλλάζουν. Ἐμεῖς κανονίζουμε τὶς τιμὲς καὶ οἱ ἔμποροι ἔρχονται καὶ μᾶς παρακαλοῦνε νὰ τοὺς προτιμήσουμε. Καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχουν ἔμποροι γινόμαστε ἐμεῖς, καὶ τὰ μεγάλα κέρδη τοῦ ἐμπόρου τὰ μοιραζόμαστε ἐμεῖς. Μεγάλες οἱ ὠφέλειες, μεγάλη ἡ ἀξία μας. Αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο μᾶς τὸ δίνει ἡ ἕνωση. Ὁ Συνεταιρισμός. Καὶ ὁ γέροντας ἐτελείωσε μὲ τὴ συμβουλή: Γι' αὐτὸ σᾶς συμβουλεύω ὅλους νὰ δώσουμε χέρι ἀδελφοσύνης, νὰ ἑνωθοῦμε σφιχτά, γιὰ νὰ κάνουμε δικά μας τ' ἀγαθὰ τοῦ ἱδρώτα καὶ τῆς δουλειᾶς μας».

Ἀλήθεια, πόσο μεγάλο δίκιο εἶχε ὁ γέρος! Πολλοὶ μὲ λόγια λέμε πὼς ὁ Συνεταιρισμὸς εἶναι τὸ συμφέρον μας, μὰ οὐσιαστικὰ λίγοι εἶναι αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν στὴν ἀξία καὶ στὸν ὑψηλὸ κοινωνικὸ σκοπό του. Ὁ Συνεταιρισμὸς εἶναι μιὰ καινούργια ἰδέα! τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν ἔχει ριζώσει καλὰ μέσα στὴ ψυχή του. Ὁ ἐγωϊσμός του δὲν τὸν ἀφήνει νὰ ἐμπιστευθῆ τὴ διαχείριση τῶν προϊόντων του στὰ χέρια καὶ στὸ πρόσωπο ἑνὸς Προέδρου Συνεταιρισμοῦ. Φοβᾶται. Καὶ τὰ πάντα θέλει νὰ γυρίζουν γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ ὁ ἑαυτός του νὰ εἶναι τὸ κέντρο τῶν πάντων. Δὲν ἔχει μάθει νὰ ζῆ συλλογικὴ ζωή. Τοῦ ἀρέσει ὁ ἀτομισμός. Γιὰ νὰ διορθωθεῖ αὐτὴ ἡ ψυχικὴ κατάσταση τ' ἀνθρώπου, πρέπει νὰ γίνει μιὰ πλατύτερη καὶ βαθύτερη διαφώτιση τοῦ λαοῦ. Καὶ ἡ διδασκαλία αὐτὴ δὲν πρέπει ν' ἀρχίσει ἀπὸ τὸ παλιὸ κόκκαλο καὶ τὸ σκληρὸ μυαλὸ τοῦ μπασμένου στὰ χρόνια ἀνθρώπου. Πρέπει νὰ ξεκινήσει ἀπὸ τὸ μικρὸ παιδί. Πρέπει τὸ μικρὸ παιδί — ὁ σημερινὸς νέος ὁ αὐριανὸς πολίτης — νὰ διδαχτεῖ, ἀλλὰ περσότερο νὰ ζήσει τὸ Συνεταιρισμό. Ν' ἀποχτήσει διώματα Κοινοτικῆς καὶ Συνεταιριστικῆς ζωῆς. Τὸ σχολεῖο πρέπει νὰ γίνει ὁ φάρος τῆς ἰδέας καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς. Τὰ σχολεῖα καὶ ἰδιαίτερα τῶν μεγάλων χωριῶν καὶ τῶν πόλεων πρέπει νὰ γίνουν τὰ πρῶτα φυτώρια, τὰ πρῶτα παραδείγματα. Οἱ δασκάλοι ποὺ ἔχουν ὄρεξη καὶ ἰδέες, δὲν πρέπει νὰ βρίσκουν ἐμπόδιο τοὺς ἐμπόρους. Ὁ δάσκαλος δουλεύει γιὰ τὸ μέλλον καὶ γιὰ τοὺς αὐριανοὺς πολίτες περσότερο καὶ ὄχι γιὰ τὸ σήμερα. Τὶς τιμὲς καὶ τὴν ἀναγνώριση τοῦ ἔργου του τὶς δίνει ὁ ἀγέννητος καιρός. Αὐτὸς ἀξιολογεῖ καὶ δικαιώνει.

Ἔτσι, σιγά - σιγὰ πρέπει ν' ἀρχίσει τὸ ὡρίμασμα τῆς συνεταιριστικῆς ζωῆς. Οἱ Συνεταιρισμοὶ ποὺ θὰ γίνωνται ἀπὸ μεγάλους, θὰ ἔχουν πάντα ζωὴ προσωρινή. Ἐνῶ ἀντίθετα οἱ Συνεταιρισμοὶ ποὺ θὰ ἔχουν πυρῆνες ποὺ πίστεψαν ἀπὸ μικρὸ στὸ Συνεταιρισμό, αὐτοὶ σίγουρα θὰ καρποφοροῦν. Οἱ ἰδέες γιὰ νὰ γίνουν ζωή, θέλουν πίστοὺς.

Καὶ νὰ ποιὲς ἄλλες — κατὰ τὴ πίστη μου — εἶναι οἱ σπου-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τοῦ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΙΤΣΑ
Δικηγόρου

Ἡ Κυβέρνηση σκέφτεται νὰ ἱδρύση δημοκρατικὴ νεολαία. Θεωροῦμε καθῆκον ὅλων μας νὰ τὴν ἐνθαρρύνουμε. Ἡ ἵδρυση τῆς Δημοκρατικῆς Νεολαίας εἶναι μία ἀνάγκη γιὰ τὸ Ἔθνος. Θάναι ἡ σωτηρία τῆς νεότητας, θάναι ἡ ἐλπίδα τοῦ λαοῦ μας. Πρέπει νὰ φτιάσουμε μιὰ νεολαία ποὺ νὰ τιμάει τὴν Ἑλλάδα, ἄξια τῆς ἱστορίας της καὶ ἱκανὴ νὰ ἐνσαρκώση τὰ ὄνειρά μας. Ἡ νεολαία εἶναι τὸ μέλλον τῆς φυλῆς καὶ πρέπει νὰ ἐνδιαφερθοῦμε γι' αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ποθήσουμε καλύτερο. Ἡ νεολαία εἶναι ἡ συνέχιση τῆς ζωῆς μας καὶ πρέπει νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ νὰ τὴν ἐμψυχώσουμε. Σήμερα ἡ νεολαία μας ἔχει ἐξαρθρωθεῖ. Κανένα ἰδανικὸ δὲν φωτίζει τὴ σκέψη της, καμμιὰ πνοὴ δὲν τὴν συνεπαίρνει. Δὲν εἶναι οἱ φερέλπιδες νέοι, ἀλλὰ οἱ νέοι χωρὶς ἐλπίδες. Δὲν μποροῦν νὰ ὁραματιστοῦν ἕνα λαμπρότερο αὔριο καὶ νὰ ἀγωνιστοῦν γι' αὐτό. Δὲν μποροῦν νὰ κοιτάξουν ψηλά. Ἔχουν ἀποτυφλωθεῖ πάνω στὰ φλίπερ καὶ στὰ γήπεδα φούτ - μπάλ. Ἔχουν χάσει κάθε ἱκμάδα μέσα τους κάθε ἀγαθὴ παρόρμηση. Δὲν εἶναι ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς ὁποίους μπορεῖς νὰ περιμένης μεγάλα ἔργα, νὰ περιμένης ἡρωϊκὲς ἐποχὲς καὶ θαυμαστὲς πράξεις. Καὶ ἡ Ἑλλάδα τώρα χρειάζεται τέτοιους ἀνθρώπους. Σήμερα δίνει τὴ μάχη της γιὰ τὴν ἐπιβίωσή της. Ὁ καιρός μας θὰ κρίνη τὸ μέλλον της. Πρέπει νὰ τεντώσουμε κάθε νεῦρο μας νὰ δώσουμε ὅλη μας τὴ δύναμη γιὰ νὰ φτάσουμε τὴν Εὐρώπη. Μόνον ἔτσι θὰ ἐπιζήσουμε, θὰ σταθοῦμε στὸν ἐξοντωτικὸ ἀνταγωνισμὸ ποὺ μᾶς ἑτοιμάζει. Καὶ πρέπει νὰ φτιάξουμε ἄξιους ἀνθρώπους καὶ δυνατούς. Μὲ πίστη, μὲ πεποίθηση, μὲ ἱκανότητα νὰ τὰ δώσουν ὅλα γιὰ τοὺς μεγάλους σκοπούς της. Ἡ Ἑλλάδα πρέπει ξανὰ νὰ σκορπίση φῶς, νὰ γίνη ἰσάξια μὲ τὶς ἄλλες χῶρες σὲ κάθε τομέα. Καὶ στὸν πολιτισμὸ καὶ στὸν πνευ-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Γλωσσικὴ διάρκεια

Τοῦ κ. ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΚΑΡΤΣΗ

Οἱ παιδευμένοι ἄνθρωποι ἔχουν μιὰ βασικὴ γι' αὐτοὺς ἀντίληψη· πὼς ἡ παιδεία τους τοὺς διαχωρίζει ἀπὸ ἕνα ἀνώνυμο πλῆθος, ποὺ τὸ ἀποτελοῦν οἱ ἀπαίδευτοι. Οἱ ἀπαίδευτοι, ἀπ' τὴ μεριά τους, συμμερίζονται, μέχρι ἕνα σημεῖο, αὐτὴ τὴν ἄποψη, κι ἔχουν μιὰ ἰσχυρὴ συναίσθηση κατωτερότητας μπροστὰ στοὺς παιδευμένους· σ' αὐτὴν ὅμως τὴν ἄποψη ἀντιτείνουν, πὼς αὐτοὶ ἔχουν «πεῖρα τῆς ζωῆς». Ἔτσι, κατὰ κάποιο τρόπο, ἐπέρχεται μιὰ ἰσορροπία, ἀπ' τὴ σκοπιὰ τοῦ καθενός. Εἶναι ὅμως φανερό, πὼς καὶ στὶς δυὸ ἀπόψεις ὑπάρχουν λάθη: Οὔτε οἱ παιδευμένοι εἶναι ἀναγκαστικὰ μακριὰ ἀπ' τὴν «πεῖρα τῆς ζωῆς», μιὰ καὶ ζοῦν κι αὐτοὶ τὴν ἴδια σχεδὸν ζωή, οὔτε οἱ ἀπαίδευτοι εἶναι ὅπως δήποτε κατώτεροι ἀπ' τοὺς παιδευμένους, γιατί ἔχουν κι αὐτοὶ τὴ δική τους παιδεία. Τὸ λάθος βέβαια, εἶναι ὁ χωρισμὸς τῶν μελῶν μιᾶς κοινωνίας σὲ δυὸ κατηγορίες μὲ ψεύτικα κριτήρια. Αὐτὰ τὰ ψεύτικα κριτήρια ξεκινᾶνε κυρίως ἀπ' τὴ γλῶσσα, μ' ὅλες τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ κανονικὰ ἔχει ἢ ποὺ παράλογα τῆς ἀποδίδονται. Ἔτσι, ἀπ' τὸ ἕνα μέρος ἡ γλῶσσα ἔχει ἐπιπτώσεις, γιὰ παράδειγμα, στὴ διανοητικὴ ἐξέλιξη, κι αὐτὸ εἶναι φυσικὸ καὶ πρέπει νὰ λέγεται, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ὅμως, εἶναι συνήθεια νὰ συνδυάζεται ἡ γλῶσσα ποὺ μιλᾶει κανένας μὲ πράγματα ποὺ αὐτὴ δὲν ἔχει ἄμεση ἢ καμμιὰ σχέση· ἔχει γίνει δηλαδὴ συνήθεια, αὐτὴ ἡ γλῶσσα ποὺ λέμε «δημοτικὴ» νὰ συσχετίζεται μὲ πολιτικὲς παρατάξεις καὶ κοινωνικὲς τάξεις, κι ἐκείνη ποὺ λέμε «καθαρεύουσα» νὰ συνδέεται μὲ ἄλλες πολιτικὲς ἰδέες καὶ μ' ἄλλες τάξεις ἀνθρώπων. Δὲ χρειάζεται μεγάλη σοφία γιὰ νὰ καταλάβει κανένας πὼς ὅλ' αὐτὰ εἶναι φτιαχτὰ καὶ πὼς δὲν ἔχουν καμμιὰν ἀναφορὰ στὴ ζωντανὴ πραγματικότητα. Κι ὅμως, αὐτοὶ κι ἄλλοι λόγοι κάνουν τὸ περίφημο «γλωσσικὸ ζήτημα» πολύπλοκο, ἐνῶ εἶναι μιὰ σκέτη κατασκευή. Αὐτὴ ἡ κατασκευὴ εἶναι βέβαια σκόπιμη, ὅπως κάθε κατασκευή — δὲ μᾶς ἐνδιαφέρ